

RECENZÍÓK

Cikkismertetés: Mi kell a közösségek szerint ahhoz, hogy a gyermekek és fiatalok boldogok és egészségesek legyenek?

Article review: What do communities identify as important for happy and healthy children and young people?

Ismertető: [Devosa Iván](#)

Doi: [10.58701/mej.13208](https://doi.org/10.58701/mej.13208)

Ismertetett cikk: Cartwright, C., Rahman, A., Islam, S. et al. People powered research: what do communities identify as important for happy and healthy children and young people? A multi-disciplinary community research priority setting exercise in the City of Bradford, United Kingdom (UK). *Int J Equity Health* 22, 71 (2023). <https://doi.org/10.1186/s12939-023-01881-y>

Kulcsszavak: prioritások meghatározása; egészségügy; gyermekek; etnikai hovatartozás; a betegek és a nyilvánosság bevonása

Keywords: *priority setting; health; children; ethnicity; patient and public involvement*

ELŐZMÉNYEK

A közösségek bevonása a kutatási prioritások meghatározásába növelheti a kutatás relevanciáját és hatékonyságát, ami jobb kimenetekhez vezethet az egészség területén. Ezek a gyakorlatok azonban gyakran nem egyértelműek például a közösségek bevonásának módját illetően, illetve nem világos, hogy milyen mértékben veszik figyelembe a prioritásokat a döntések során. A ritkán megfigyelt csoportok, például az etnikai kisebbségek, akadályokba ütközhetnek a részvétel során. A kutatók egy inkluzív, közösen kialakított, a prioritások meghatározását célzó, közösségi kutatás során használt módszereikről és eredményeikről számolnak be, melyre a multikulturális és hátrányos helyzetű Bradford városában (Egyesült Királyság) került sor. A cél azoknak a prioritásoknak a meghatározása

volt, amelyek ahhoz kellenek, hogy a gyermekek boldogok és egészségesek maradjanak, és a Born in Bradford (BiB) kutatási program keretében valósult meg, a jövőbeli kutatási irányok megalapozása érdekében.

MÓDSZERTAN

A folyamatot egy 12 tagú, multidiszciplináris, különböző etnikai háttérű tagokból álló közösségi csoport vezette a James Lind Szövetség megközelítésének (Cowan- Sandy, 2013) módosított változata alapján 2018 decembere és 2020 márciusa között. A kutatási prioritásokat széles körben terjesztett, papíralapú és online felmérés segítségével gyűjtötték össze. A válaszadókat arra kérték, hogy soroljanak fel három fontos dolgot, ami ahhoz kell, hogy a gyermekek boldogok és

egészségesek maradjanak, illetve hogy nyilatkozzanak arról, min kell változtatni az egészség vagy a boldogság javítása érdekében. A szabadszöveges adatokat a közösségi kutatók iteratív módon kódolták, a közös prioritásokat a közösségi irányítócsoporthal és a közösség tagjaival tartott műhelymunkák és találkozók alkalmával együttesen alakították ki.

EREDMÉNYEK

A felmérésben 588 fő válaszadó 5.748 darab prioritást jelölt meg, ezeket 22 témakörbe kódolták a kutatók. Ezek az egyéni, társadalmi és tágabb értelemben vett társadalmi-gazdasági, környezeti és kulturális prioritások egész sorát fedték le. A leggyakrabban az étrendet/táplálkozást és a testmozgást jelölték meg az egészség szempontjából fontosnak, beleértve azt is, hogy mit kell megváltoztatni az egészség javításához. A boldogság szempontjából az otthoni élet és a családi kapcsolatok, a gyermekek meghallgatása és az oktatás/tevékenységek voltak a leggyakrabban megjelölt témák. Mind az egészség, mind a boldogság szempontjából fontosnak ítélték, hogy változás következzen be a közösség rendelkezésére álló eszközök területén. A felmérés válaszaiból az irányítócsoporthal 27 kutatási kérdést dolgozott ki. Ezeket a Born in Bradford (BiB) meglévő

és tervezett kutatási irányaihoz illesztették.

KÖVETKEZTETÉSEK

A közösségek strukturális és egyéni tényezőket is azonosítottak az egészség és a boldogság szempontjából fontos prioritásokként. Az ismertetett módszerrel a közösségeket be lehet vonni a prioritások meghatározásába egy együttműködésen alapuló megközelítés segítségével. A kutatók remélik, hogy ez modellként szolgálhat mások számára is. Az így kialakított közös kutatási menetrend a Bradfordban élő családok egészségének javítását célzó jövőbeli kutatásokat fogja alakítani.

AJÁNLÁS

A kutatásban ismertetett módszertan hasznos lehet a magyarországi környezetben is, hiszen itt is él számos olyan kisebbség, etnikum, melyeknek kutatása a szakemberek számára igen nehézkes. Lehetséges, hogy a fent ismertetett együttműködés-alapú módszertannal elérhetőek lesznek ezek a kutatók számára fontos, zárt csoportok is (Vasáros és Szalai, 2023).

HIVATKOZÁSOK

- Cartwright, C., Rahman, A., Islam, S. et al. People powered research: what do communities identify as important for happy and healthy children and young people? A multi-disciplinary community research priority setting exercise in the City of Bradford, United Kingdom (UK). *Int J Equity Health* 22, 71 (2023).
<https://doi.org/10.1186/s12939-023-01881-y>
- Cowan, K. and Sandy O. "The james lind alliance guidebook." *Southampton, UK: National Institute for Health Research Evaluation, Trials and Studies Coordinating Centre* (2013).
- Vasárus G. L. és Szalai Á: "Formálódó peremterületek: a szegénység és a jóléti szuburbanizáció egymás mellett élése hazai városok példáján = Transforming urban fringes: coexistence of poverty and welfare suburbanization on the example of Hungarian cities." *Tér és Társadalom* 37, 1 (2023): 23-48.

INFORMÁCIÓK A SZERZŐRŐL

Devosa Iván
Károli Gáspár Református Egyetem, Pedagógiai Kar, Kecskemét
ivan@devosa.hu

CIKKINFORMÁCIÓK

Beküldve: 2023. 11. 20.
Elfogadva: 2024. 02. 19.
Megjelentetve: 2024. 03. 11.

Copyright © 2024 Devosa Iván. Kiadó: Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület. Ez egy nyílt hozzáférésű cikk a CC-BY-SA-4.0 licenstszerződés alapján.